

اخلاق حرفه اي

(اخلاق ارتباط با بیمار)

▶ فاطمه خدادادی

▶ سوپر وایزر آموزش سلامت

▶ مسئول گیرنده خدمت

▶ بیمارستان شهید رجایی گچساران

▶ بهار ۱۴۰۴

معنای اخلاق حرفه ای

یعنی افراد شاغل در موقعیت های حرفه ای مختلف از مهارت و دانش خود برای انجام کارها بهره بگیرند.

این افراد قادر به **قضاؤت، اعمال مهارت و دانش و تصمیم گیری** براساس **دانش** خود در شرایطی که عموم جامعه قادر به انجام این کار نمیباشند.

اهمیت اخلاق در حرفه پرستاری

پرستاران ارتباط مستقیم و مداوم با مردم دارند.
بیماران انسان هایی آسیب پذیر هستند .
با زندگی و سلامتی انسان ها سرو کار دارند.
احتمال مواجهه شان با مشکلات اخلاقی در طی کار روزانه زیاد است.

ویژگی یک پرستار خوب

- زمان شناسی و استفاده از ابزارهای مناسب در کار
- خوش رفتاری با بیمار
- حفظ آبروی دیگران
- احترام به بیمار

ویژگی یک پرستار خوب

- سلام و احوال پرسی با بیمار
- نیکو سخن گفتن
- نرم خویی و سازگاری با بیماران
- فروتنی
- خدمت بی منت
- عیب پوشی
- آراستگی ظاهر

ارتباط بسترهایه مراقبت اخلاقی

- ارتباط عامل اساسی در تعاملات بشری است.
- پرستاران در طی فعالیت های روزانه خود با بیمار، خانواده بیمار، همکاران و دیگر افراد تیم بهداشتی ارتباط برقرار می کنند. بدون برقراری یک ارتباط مناسب ارائه مراقبت واقعی مقدور نیست.

اصول اساسی اخلاق پرستاری

- ▶ اختیار
- ▶ سود رسانی
- ▶ اجتناب از آسیب و صدمه
- ▶ عدالت

اختیار

- ▶ بیمار حق دارد در مورد خودش تصمیم بگیرد.
- ▶ اختیار: یعنی آزادی فرد تا انتخاب کند بر اساس خواست خودش
- ▶ اختیار در تصمیم گیری بر اساس احترام به بیمار بوجود آمده
- ▶ بیماران دارای عقاید مذهبی و فرهنگی متفاوت هستند.

بیمار دارای توانایی تصمیم گیری

- ▶ توانایی درک اطلاعات مربوط به موضوع تصمیم گیری اش را داشته باشد..
- ▶ توانایی برقراری ارتباط با مراقبین را داشته باشد .
- ▶ هرگونه عدم توانایی در تصمیم گیری باید توسط پرستار گزارش شود.

احترام به تصمیم گیری

- ▶ در گذشته تفکر والد مدارانه در پزشکی رایج بوده است
- ▶ پزشک و تیم درمانی تصمیم می گرفتند و بیمار اطاعت می کرده است.
- ▶ امروزه بیمار حق تصمیم گیری دارد حتی اگر تصمیمات وی مخالف نظر پزشک باشد.
- ▶ تصمیم گیری براساس خودمختاری فرد یعنی پرستار به بیمار کمک کند تا بر اساس آزادی در انتخاب معتبرترین تصمیم را اتخاذ نماید.

تصمیم معتبر

- ▶ **تصمیم معتبر** یعنی راهی که فرد را به بهترین تصمیم بر اساس عقاید و محیط اطرافش می‌رساند.
- ▶ تصمیم نباید با ارزش‌های فرد مغایر باشد.
- ▶ ترس از قضاوت دیگران نداشته باشد.

در مواردی که بیمار تصمیم مغایر تیم پزشکی می گیرد.

- ▶ بررسی مجدد موقعیت
- ▶ بیان مجدد مزایا و معایب و در نهایت روشن سازی مجدد موقعیت
- ▶ دادن فرصت مجدد برای تصمیم گیری به بیمار بدون فشار و قضاوت
- ▶ دردسترس بودن برای پاسخگویی به سوالات بیمار
- ▶ هرگز بیمار را تحت فشار نگذاریم. تهدید، قضاوت، بی محلی و

رضایت آگاهانه

- ▶ رضایت آگاهانه بر اساس قانون، اخلاق و قوانین حاکم در عرصه مراقبت و سلامتی اهمیت دارد.
- ▶ در طی رضایت آگاهانه موافقت دستی بین بیمار و سرویس ارائه دهنده خدمات رد و بدل می شود.

ضرورت رضایت آگاهانه

- ▶ بر اساس قوانین.
- ▶ بر اساس حقوق و وظایف انسان.
- ▶ ابزاری قانونی که از بیمار اجازه کار گرفته شده است.
- ▶ ابزاری اخلاقی که روند اخلاقی در مورد بیمار طی شده است
- ▶ زیرا کسب آن مستلزم دادن اطلاعات کامل و درست به بیمار است.

اعتبار

رضایت = داوطلبانه بودن ►

آگاهانه = بیان اطلاعات به فرد ►

داوطلبانه

- ▶ عوامل مخدوش کننده داوطلبانه بودن تصمیم گیری:
- ▶ ۱- داخلی: درد و اضطراب شدید بیمار بخصوص در مراحل انتهایی زندگی
- ▶ ۲- خارجی: اجبار و تهدید (فشار اقتصادی)

اجزای رضایت آگاهانه

ارائه اطلاعات ►

تشخیص میزان اطلاعات لازم و قابل ارائه به بیمار ►

میزان اطلاعات

- ▶ هدف.
- ▶ مدت زمان.
- ▶ چه کارهایی انجام می شود.
- ▶ خطرات، هزینه ها و ناراحتی های احتمالی .
- ▶ تفاوت درمان های جایگزین مزايا و معایب هر روش.
- ▶ داوطلبانه بودن پذیرش اقدامات

ظرفیت و صلاحیت بیمار

- ▶ توانایی تصمیم گیری در امور پزشکی
- ▶ چه کسی دارای ظرفیت تصمیم گیری است
- ▶ پرستار اطمینان از درک صحیح بیمار نسبت به اطلاعات ارائه شده پیدا کند.
- ▶ بیمار دارای تعادل روحی و ذهنی باشد.
- ▶ ظرفیت تصمیم گیری در بیماران مسن و بیماران مبتلا به اختلالات هوشیاری مهم است.

صلاحیت:

- ▶ امکان تصمیم گیری در امور پزشکی به لحاظ قانونی و حقوقی کودکان صلاحیت تصمیم گیری ندارند.
- ▶ بزرگسالان صلاحیت تصمیم گیری دارند ولی ظرفیت ممکن است تصمیم گیری نداشته باشند مثل بیماران با مشکلات روانی

تصمیم گیرنده جایگزین

- ▶ هوشیار نبودن
- ▶ سن خیلی بالای بیمار
- ▶ به سن قانونی نرسیدن بیمار
- ▶ توجه شود که تصمیم گیرنده جایگزین هرگز بجای بیمار تصمیم نمی گیرد بلکه همراه تیم پزشکی ارائه نظرات بیمار و دیدگاه های خانواده او را در تصمیم گیری ها مطرح می کند.

نقش تصمیم گیرنده جایگزین

- ارائه نظرات بیمار به پزشک
- ارائه کلیه ی اطلاعات به تصمیم گیرنده جایگزین در صورت هوشیار نبودن بیمار برای تصمیم گیری و درک کامل اطلاعات
- **أنواع:**
 - تصمیم گیری والدین برای فرزند
 - تصمیم گیری فرزند بزرگتر برای والدین
 - تصمیم گیری همسران برای یکدیگر

رضایت آگاهانه

- ▶ داوطلبانه ، آزادانه
- ▶ مسئول دادن اطلاعات در مرحله اول و گرفتن رضایت ، پزشك است.

تفکرات غلط

- ▶ بیماران عمدتاً متوجه اطلاعات پزشکی نمی‌شوند.
- ▶ معمولاً بیماران نمی‌خواهند در تصمیم‌گیری شرکت کنند.
- ▶ بعضاً بیماران تصمیم‌هایی می‌گیرند که به مصلحت آنها نیست.
- ▶ گرفتن رضایت آگاهانه عملاً مشکل است.

استثنایات رضایت آگاهانه

- ▶ موارد اورژانس (ماده ۵۹ قانون مجازات اسلامی)
- ▶ بیماران بیهوش
- ▶ عقب افتادگی ذهنی و بیماران روانی
- ▶ زندانیان
- ▶ برخی شرایط خاص (قرنطینه مرزی، معاینه رانندگان، معاینه بهداشتی کودکان در مدارس)

رازداری

- ▶ هر آنچه پرستار در مقام حرفه ای خود کسب می کند راز بیمار به حساب می آید (نوشتاری/ دیداری/ خلوت بیمار و....)
- ▶ از اصول اخلاق پزشکی است و اگر شاغلین حرفه سلامت راز کسی را فاش کنند فرد می تواند شکایت کند.
- ▶ راز هر انچه بیمار می گوید یا درخواست دارد جایی بیان نشود است.

کدام موارد را زهستند

- ▶ اطلاعاتی که ناشی از حرفه بدست می آید.
- ▶ بیمار اطلاعاتی را به ما بگوید و درخواست کند به کسی نگو .
بنابراین هر نوع اطلاعاتی که میان مراجعه کننده و ارائه دهنده خدمات سلامت اعم از پزشک، پرستار و.. مبادله می شود.
- ▶ چه اهمیت داشته باشد چه اهمیت نداشته باشد. (معیار اهمیت، کادر بهداشتی درمانی نیستند)

چرا حفظ رازداری مهم است

- ▶ اگر رازداری نباشد بیمار مسائل حساس را به مراقب خود نمی‌گوید.
- ▶ وفاي به عهد و امانت داري پرسنل مراقبتی زير سوال مي‌رود .
احترام به حریم خصوصی و به حداقل رساندن آسیب به تمامیت جسمی و روانی فرد.

حفظ حریم خصوصی

► مهمترین و اولین گام در رازداری حفظ حریم خصوصی بیمار است
حریم خصوصی تنها در برابر دیگران معنا نمی یابد بلکه جاهایی
از بدن بیمار را که خودمان هم مداخله ای بر روی آنها نداریم باید
پوشاند.

موارد مشمول رازداری

- ▶ اسناد و مدارک پزشکی
- ▶ افرادی که مجاز به مطالعه پرونده بیمار هستند) بر اساس پروتکل هر سازمانی تفاوت دارد)
- ▶ رازداری در نگهداری هر نوع فیلم یا صوت بیمار
- ▶ عدم کسب اطلاعات غیر ضروري از بیماران
- ▶ ثبت دقیق و صحیح اطلاعات بدست آمده

موارد مجاز نقض رازداری

- ▶ بیمار اجازه افشاری راز را بدهد
- ▶ رازداری سبب ایجاد مشکل سلامتی یا اخلاقی برای بیمار می شود
- ▶ حفظ بیمار از خطر جدی
- ▶ سوءرفتار با کودکان، سالمندان، زنان و...
- ▶ حفظ دیگران از خطر جدی
- ▶ الزامات قانونی (گزارش دهی برخی موارد بیماری، مرگ و میر و...)
- ▶ حکم قاضی
- ▶ تولد و مرگ در برخی بیماریهای عفونی

حقیقت گوئی

- دادن اطلاعات صحیح به بیمار
- از دروغ گفتن به بیمار پرهیز شود
- از پنهان کردن قسمتی از اطلاعات به بیمار بپرهیزید
- در موارد خاص حقیقت با تأخیر بیان شود. (کی/
کجا/چگونه/توسط چه کسی/ به چه میزانی/ اطلاعات اولیه)

سود مندی

► رساندن حداکثر فایده به بیمار

سودمندی

- ▶ ارتقا سلامت
- ▶ ایمنی
- ▶ کمک به افزایش کیفیت زندگی
- ▶ معمولا همپوشانی زیادی با ضرر نرساندن دارد

ضرر نرساندن

- ▶ به بیمار ضرر نرساندن
- ▶ مثل: اتانازی
- ▶ عدم احیا
- ▶ خطای پرستاری و.....

اصلی که برای پیشگیری از درگیریهای قانونی باید توسط پرستاران رعایت شود

- ▶ رعایت استانداردهای خدمات پرستاری (حروفه ای)
- ▶ ارتباطات و ارتباطات حرفه ای
- ▶ رعایت اصول اخلاق و اخلاق حرفه ای
- ▶ آموزش به بیمار(مدجو)
- ▶ اصول ثبت و گزارش نویسی

قصور پرستاری

- ▶ انجام فعالیت خارج از حیطه کاری
- ▶ عدم ثبت کارهای انجام شده
- ▶ استعمال اشتباه داروها
- ▶ عدم گزارش دهی بی درنگ وضعیت بحرانی بیمار به پزشک مسئول
- ▶ خطاهای داروئی
- ▶ بکارگیری افراد غیر حرفه ای برای انجام کارهای تخصصی

قصور پرستاری

- ▶ عدم ثبت تماس ها با پزشک(ساعت ، تاریخ،)
- ▶ عدم اطمینان از صحت دستور پزشک
- ▶ پذیرفتن مسئولیت هائی که تبحر ندارد
- ▶ امضای موارد مشکوک
- ▶ عدم گزارش دهی هر گونه دستور مشکوک
- ▶ جدی نگرفتن شکایت بیمار
- ▶ عدم گزارش وسائل معیوب

عدالت

- ▶ به هر مراجع همانقدر که نیاز دارد ارائه خدمت کن
- ▶ معمولا در جوامعی که محدودیت امکانات و مالی دارند با مشکل روبرو می شود.
- ▶ عدالت بر اساس **نیاز** تعریف می شود نه طبقه اجتماعی/ سن/
مقام/ ثروت و.....

مراقبت اخلاقی در پایان حیات

ارتباط با بیمار

- ▶ یکی از اجزا ضروری در ارائه خدمات به بیمار به ویژه در مراحل پایانی حیات
- ▶ عدم ارتباط باعث سوء تفاهم و درک نکردن بیمار
- ▶ مهمترین نکته در برقراری ارتباط توجه به تفاوت مردم در اعتقادات، ارزش ها و فرهنگ های آنها است

عوامل موثر در برخورد با بیمار در مراحل پایانی حیات

- ▶ فرهنگ بیمار و شکل گیری مفاهیم متفاوت از آنچه در ذهن ما است مثل درد و مرگ
- ▶ شخصیت بیمار:
 - ▶ ۱ - مستقل (خودش تصمیم می‌گیرد)
 - ▶ ۲ - وابسته (دیگران برایش تصمیم می‌گیرند)

نکات مهم در مراقبت پایان حیات

- ▶ بیماریا خانواده وی حتما در تصمیم گیری ها دخالت داده شوند.
ارتباط دو سویه در مراقبت وجود داشته باشد.
- ▶ توجه به درد و رنج بیمار در مراحل انتهایی مراقبت
- ▶ مراقبت در این مرحله پروسه ای مشارکتی است (بیمار، خانواده، کادر پزشکی)
- ▶ آگاهی از قوانین مراقبتی در پایان حیات (عدم احیای بیمار، درمان های بدون نتیجه، پروسه های نیازمند اخذ رضایت آگاهانه از بیمار و خانواده)
- ▶ دخالت دادن ارزش های بیمار در تصمیم گیری و مراقبت از بیمار

مراقبت تسکینی

- ▶ هدف اصلی از درمان کاهش درد و رنج بیمار
- ▶ بهبود بخشیدن به علائم و نشانه های بیماری
- ▶ توجه به ابعاد درونی و معنوی بیمار
- ▶ در نظر گرفتن خانواده بیمار
- ▶ نگاه به بیمار به عنوان یک کل نه جزء

اصول اخلاقی مراقبت تسکینی

- ▶ احترام به کرامت انسانی
- ▶ احترام به فرهنگ و ارزش‌های و خواسته‌های بیمار و خانواده او
- ▶ اطمینان از مشارکت خانواده بیمار
- ▶ احترام به ابعاد روحی، معنوی، و مذهبی بیمار
- ▶ توجه به حقوق بیمار و رعایت آن
- ▶ ارتباط دوسویه با بیمار در شرایطی که بیمار درمان‌ها را قبول نمی‌کند
- ▶ توجه به ترس‌ها و نگرانی‌های بیمار و تلاش در جهت رفع آن

بیان حقیقت به بیمار

- ▶ برخی عقیده دارند سبب مشکلات روحی در بیمار می شود.
- ▶ بنظر می رسد مشکل اصلی این گروه نداشتن مهارت‌های ارتباطی و عدم تسلط بر مهارت‌های ارتباطی است.
- ▶ اکثریت موافق گفتن حقایق به بیمار هستند
- ▶ اگر خانواده موافق پنهان کاری هستند: علت درخواست خانواده- درک نگرانی ها- تجرب گذشته- ارتباط صادقانه- تفاوت‌های فرهنگی و قومی- آماده پاسخگویی به خانواده

درمان های بدون نتیجه

- ▶ بقراط: زمانیکه بدن توسط بیماری اشغال شده و جای درمان نیست اصرار بر انجام اقداماتی نداشته باشیم.
- ▶ افزایش بیماریهای مزمن و سالمندان: موارد بدون پاسخ به درمان افزایش یابد .
- ▶ ادامه چیزی جز تحمل رنج بیشتر برای بیمار نیست.

جنبه های درمان بی نتیجه

- ۱ - پزشکی: درمان باعث بهبودی یا طول عمر نمی شود.
- ۲ - اخلاقی: خانواده و بیمار درخواست آنرا دارند.
- در نظر گرفته می شوند که عامل اصلی تن دادن خانواده ها به درمان های بدون فایده است زیرا فکر می کنند اگر درمانها را قطع کنند دیگر از بیمار مراقبت نیز نخواهد شد.

تصمیم‌گیری در مورد درمان بی نتیجه

- ▶ چه کسی قدرت تصمیم‌گیری در اینمورد را دارد؟
- ▶ چه کسی می‌تواند سود مند بودن یا بی نتیجه بودن درمان را تشخیص دهد؟
- ▶ هدف از درمان چیست و در نهایت می‌خواهیم به چه چیزی بررسیم؟

دیدگاه ها

- ▶ دیدگاه سوزان رابین: درمان بی نتیجه مفهومی اختراع شده توسط تیم پزشکی است .
- ▶ مفاهیم حقوق بیمار و تصمیم گیری توسط بیماران پرسنل درمانی را مجبور به خلق واژه ای تحت عنوان درمان بی نتیجه کرده است تا اختیارات خود را توسعه دهند. این واژه بهانه ای برای بازیابی قدرت از دست رفته کادر درمانی است.
- ▶ دیدگاه اشنایدر من: نیازی به مشارکت بیمار در این زمینه نیست و تنها پزشک است که می داند.
- ▶ اما تصمیم گیری در اینمورد تنها محدود به حیطه پزشکی نیست بلکه مسائل فلسفی، اعتقادی و اقتصادی هم در تصمیم گیری ها برای بیمار مهم می دانند و باید به آنها توجه شود.

نتیجه گیری

بیماران حق نپذیرفتن درمان یا مراقبت ارائه شده را دارند اما حق درخواست درمان یا مراقبت های ارائه نشده را ندارند. (بر اساس پروتکل های دقیق مراقبتی و درمانی) بطور کلی در این مرحله لزوم مشارکت بیمار و خانواده در تصمیم گیری، توجه به ارزشهای بیمار، رعایت اصول پزشکی ضرورت دارد.

ملاحظات اخلاقی در پژوهش‌های مختلف

ملاحظات اخلاقی قبل از عمل

- ▶ حقوق بیمار
- ▶ آموزش به بیمار
- ▶ اخذ رضایت آگاهانه
- ▶ مشاوره و رعایت اصول اخلاقی
- ▶ ثبت اطلاعات در پرونده
- ▶ رازداری
- ▶ مسائل اقتصادی

ملاحظات اخلاقی در اتاق عمل ، حین عمل و ریکاوری

- ▶ حقوق بیمار
- ▶ ورود به اتاق عمل ، امنیت خاطر وی و استقبال از بیمار
- ▶ استفاده از امکانات و وسایل مطلوب
- ▶ بررسی نهایی پرونده و تکمیل آن قبل از عمل
- ▶ رعایت چالش های اخلاقی در به کار گیری تکنولوژی جدید
- ▶ ملاحظات اخلاقی در ریکاوری
- ▶ ثبت اطلاعات
- ▶ رازداری
- ▶ ملاحظات اخلاقی در تیم پزشکی و ارتباط با همکاران

ملاحظات اخلاقی در بخش های ویژه

- ▶ حقوق بیمار
- ▶ حقوق اعضای تیم پزشکی
- ▶ رعایت اصول اخلاقی در مشاوره ها
- ▶ نحوه بیان خبر بد به همراهان و بستگان
- ▶ وضعیت بیمار و عدم صلاحیت او برای تصمیم گیری (رضایت آگاهانه و)....
- ▶ ملاحظات اخلاقی پایان حیات
- ▶ نحوه ثبت اطلاعات
- ▶ رازداری

بیمارستان شهید رجایی گچساران

مصادیق تخلفات انتظامی در آیین نامه

- اعمال تبعیض بین بیماران و مراجعین بر اساس ملیت ، نژاد ، مذهب ، موقعیت اجتماعی و اقتصادی
- عدم رعایت موازین علمی ، شرعی ، قانونی ، نظامات صنفی و حرفه ای و سهل انگاری در انجام وظایف
- افشای اسرار بیماران شامل نوع بیماری ، مسیر درمان و دیگر موارد موجود در پرونده بیمار به اشخاصی که قانوناً حق دریافت اطلاعات فوق را ندارند
- پذیرش بیمار بیش از حد مجاز به طوری که وقت کافی و مناسب جهت معاینه و انجام آزمایشات لازم به طور دقیق ممکن نباشد.
- انجام امور خلاف شئون پزشکی یا ارتکاب کارهایی که موجب هتك حرمت جامعه پزشکی شود مانند توهین و..
- تحمیل مخارج غیر ضروری به بیماران

مصاديق تخلفات انتظامي در آين نامه

- : تشریح غیر واقعی و خدمات بیماری و یا وخیم جلوه دادن بیماری برای بیمار و همراهان که موجب ایجاد رعب و هراس می شود.
- : تجویز داروی روان گردان و مخدر به صورت غیر متعارف و خارج از حد لازم برای بیماران.
- : عدم رعایت تعریفه های خدمات درمانی که از سوی مراجع ذیصلاح اعلام گردیده .
- : عدم همکاری لازم در هنگام حوادث و سوانح بزرگ و پیشگیری از بیماری های واگیر که از طرف وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی یا مراجع ذیصلاح اعلام شده .
- : حذف بیمار از مؤسسات بهداشتی درمانی دولتی و خیریه به مطب یا بیمارستان خصوصی.
- : دریافت وجه یا مالی اضافه بر آنچه که بیمار باید پرداخت نماید.

مصادیق تخلفات انتظامی در آیین نامه

- ▶ : خودداری پزشک معالج از ادامه درمان بیماری و بیمار خود
- ▶ : تجویز دارو مازاد بر نیاز بیمار یا تجویز داروهای غیر متجانس و خارج از ضوابط علمی و فنی
- ▶ : فروش دارو و ابزار پزشکی توسط پزشکان
- ▶ : نگارش نسخه های دارو به صورت ناخوانا و غیر قابل فهم
- ▶ : عدم توضیح نحوه استفاده از دارو توسط داروساز

مصادیق تخلفات انتظامی در آیین نامه

- ▶ به کار گیری و استفاده از افراد غیر مجاز در امور پزشکی در مؤسسات پزشکی ، مطب ها و کلیه مراکز بهداشتی
- ▶ عدم کمک و انجام اقدامات مناسب و لازم در موارد فوریت های پزشکی توسط شاغلان حرفه پزشکی و مشاغل وابسته

بیمارستان شهید رجایی گچساران

علل رایج افزایش شکایات از کادر درمان

علل عام:

- ۱- افزایش سطح آگاهی مردم
- ۲- پایین بودن درآمد نسبی
- ۳- نقش رسانه های گروهی

علل خاص:

- ۱- عدم موفقیت در برقراری ارتباط با مددجو
- ۲- افزایش هزینه های درمانی
- ۳- خستگی پرستاران
- ۴- خوش بین نبودن بیماران
- ۵- بخش محل کار پرستار
- ۶- نقش همکاران
- ۷- دخالت غیر مجاز

موارد شایع شکایت از پرستاران

۱. قصور و سهل انگاری در انجام وظایف
۲. تجویز یا تزریق دارو بدون تجویز پزشک
۳. تزریق دارو در شریان یا در محلی که منجر به آسیب عضو شود.
۴. گذاشتن کاتتر وریدی به مدت طولانی
۵. تهدید و ضرب و جرح بیمار به ویژه کودکان
۶. همکاری در سقط جنین (غیر مجاز)
۷. مرگ مساعدت شده بیماران
۸. دستکاری پرونده یا افشاری راز آن
۹. خودداری از کمک به بیماران اورژانسی
۱۰. اتانازی
۱۱. سوختگی با کیسه آب گرم
۱۲. سوختگی با کوتر

عوامل افزایش شکایت علیه پرستاران

مطبوعات

تلوزیون

شرکت های بیمه یا کانون وکلا

تنزل موقعیت اجتماعی کادر پزشکی

عدم وجود رضایت شغلی مناسب

راهکارهای پیشگیری از خطا

- .۱. نوشتن آنچه که انجام شده است
- .۲. انجام آنچه نوشته شده است
- .۳. اسم ، امضاء ، ساعت ، تاریخ
- .۴. توجه به داروهای مشابه
- .۵. توجه به اسامی داروهای مشابه
- .۶. ثبت مسائل عینی و ذهنی بیمار
- .۷. ثبت موارد برای پیشگیری در شیفت بعدی
- .۸. ثبت آموزش های لازم
- .۹. گزارش صحیح و بدون لاک گرفتگی یا مخدوش شده

بیمارستان شهیدرجایی گچساران

با تشکر از توجه شما